

Pensioenfondsen, investeer in Nederland!

De uitstoot van CO₂ moet de komende jaren zeventien keer zo snel worden teruggedrongen als gebeurde in de afgelopen jaren', aldus een rapport van McKinsey over de energietransitie dat vorige week vrijdag verscheen. Om dat te bereiken moet er flink geïnvesteerd worden, tot jaarlijks zo'n € 10 mrd gedurende twintig jaar. In de bouw van energiezuinige woningen, in het stimuleren van elektrisch rijden, in investeren in groene stroom en in verduurzaming van de industrie. Dat lijkt veel, maar bedenk ook wat dit oplevert: aan extra banen, aan economische groei en aan leefgenot!

Zo vind ik elektrisch rijden fantastisch: geen uitstoot, geen kabaal, letterlijk een verademing. Geen benzinedampen, diesellucht of olieplassen en er is nauwelijks smeerolie of onderhoud nodig voor een elektromotor. En dan heb ik het nog niet eens over de hele keten van olieplatform tot raffinaderij tot benzinstation die je hiermee uitschakelt. Of wat dacht u van het overbodig worden van al die geluidsschermen langs de snelweg. En hoe aangenaam wordt het leven in de stad. Gelukkig gaan de ontwikkelingen van betere accu's razendsnel en wordt de productie van groene stroom steeds goedkoper. Dus ik zou zeggen: alle lichten op groen voor de elektrische auto!

TNO Bouw becijferde enige jaren geleden dat het energieverbruik in gebouwen gemiddeld genomen 25% hoger is dan nodig. Met het monitoren van het energieverbruik kun je gemakkelijk 10% besparen. Door de installaties in het gebouw goed in te regelen nog eens 10% tot 20%. En door het isoleren van bestaande woningen ook nog eens 20%. Zo bespaar je meer dan 3,5 miljoen megawattuur elektriciteit en 1400 miljoen m³ aardgas, wat gelijk is aan 4% van onze jaarlijkse CO₂-uitstoot en een besparing van ongeveer € 1 mrd per jaar. En dan hebben we het nog niet over het effect van energiebesparingen in de industrie en het gewoon sluiten van alle kolencentrales.

Het klinkt te mooi om waar te zijn, maar er zijn concrete voorbeelden. Een grote zorginstelling in de regio Haaglanden met meer dan

twintig locaties zette energiebesparing op de agenda. Alle regeltechniek werd door ons vervangen, de bestaande installaties geoptimaliseerd en energieverbruik gemonitord. Daarmee werden verbluffende resultaten behaald: € 500.000 energiebesparing op een totaal van € 4 mln energiekosten per jaar. Zonder grote investeringen en met een korte terugverdientijd.

Voor de energietransitie kijkt de overheid naar een groeiende economie en dus naar meer vraag naar groene stroom. En dat klopt niet. Zo houdt de overheid geen rekening met al bestaande technieken, waardoor bijvoorbeeld gas al zomaar vervangen zou kunnen worden door 'water' en een warmtepomp. Denk aan warmtenetten en

WKO-installaties. Of het ontsluiten van data uit installaties in gebouwen, wat zorgt voor nieuwe inzichten en substantiële energiebesparingen. Of dat nieuwe integrale toepassingen, zoals het koppelen van een datacenter aan een woonwijk of een kas ook voor optimale warmtevoorziening kan zorgen. Het vraagt dus wel stevige investeringen in de infrastructuur om uiteindelijk gebruik te kunnen maken van gratis energie als zon en wind. Misschien kunnen onze pensioenfondsen eens gaan beleggen in onze eigen economie. Als je honderden miljarden euro's te beleggen hebt, kun je toch wel tien miljard per jaar investeren in de toekomst van ons land. Dat lijkt mij pas een gezond rendement!

COLUMN

Meiny Prins

Meiny Prins is ceo van Priva (klimaatbeheersing voor tuinbouw en gebouwen). Dit is de laatste aflevering van de wisselcolumn Ter zake (zie het stuk hiernaast).